

תִּנְיָא, שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת הָיוּ הַלֵּילָה, וְעַל כָּל
 מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשׂוֹאֵג כְּאֲרִי. תָּא תְּזִי, שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת אֵינֻן תְּרִיסַר
 שְׁעֵתֵי, וְאֵתְּפִלְגֻן אַרְבַּע לְכָל מִשְׁמָר. וּבְכָל מִשְׁמָר
 יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג כְּאֲרִי, וְאוֹמֵר אוֹי
 שְׁהַחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וכו'.

תָּא תְּזִי, כְּדוֹגְמָא דְאִית מִשְׁמְרוֹת בְּרִקְיָעָא, כְּךָ
 אִית מִשְׁמְרוֹת בְּאַרְעָא. וּמָאן אֵינֻן.
 מִשְׁמְרָה שְׁנִיָּה, כְּלָבִים צוֹעְקִים. הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (משלי ל טו) לְעִלּוּקָה שְׁתֵּי בְּנוֹת הַבַּיִת. (ישעיה
 נו יא) וְהַכְּלָבִים עֵינֵי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׁבָעָה. רֵאשׁוּנָה,
 חֲמֹר נוֹעֵר. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים כב י) לֹא תִחְרַשׁ
 בְּשׂוֹר וּבַחֲמֹר יִחְדּוּ.

לשון הקודש

וכו'.
בא וְרֵאָה, כְּדוֹגְמָא שְׁיֵשׁ מִשְׁמְרוֹת
 בְּרִקְיָעָא, כְּךָ יֵשׁ מִשְׁמְרוֹת בְּאַרְצָא. וּמִי הֵם?
 מִשְׁמְרָה שְׁנִיָּה, כְּלָבִים צוֹעְקִים. זְהוּ
 שְׁכִתּוּב (משלי ל) לְעִלּוּקָה שְׁתֵּי בְּנוֹת הַבַּיִת.
 הַבַּיִת. (ישעיה נו) וְהַכְּלָבִים עֵינֵי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ
 שְׁבָעָה. רֵאשׁוּנָה – חֲמֹר נוֹעֵר. זְהוּ
 שְׁכִתּוּב (דברים כב) לֹא תִחְרַשׁ בְּשׂוֹר וּבַחֲמֹר
 יִחְדּוּ.

את חנניה מישאל ועזריה, אמרו כלבם,
 נעשה כמו הצפרדעים.
שנינו, שלש משמרות הוא הלילה, ועל
 כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך
 הוא ושואג כארי. בא וראה, שלש
 משמרות הם שתיים עשרה שעות,
 ונחלקות ארבע לכל משמר. ובכל
 משמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג
 כארי, ואומר: אוי שהחרבתי את ביתי

וְעַל דָּא בְּלָעַם בְּזִה הַחֲמוֹר וּבְאִשְׁתּוֹ, הָיָה
 מִתְנַבֵּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם לד י) וְלֹא קָם
 נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. אֲבָל בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם
 קָם. וְכִי מְטוֹנָף מִן הַטְּנוּפֹת, אַתָּה מְזִכִּיר עִם
 הַטְּהוֹר. אֵלָּא מֹשֶׁה בְּטַהֲרָה. וּבְלָעַם בְּטוֹמְאָה. וְעַל
 זֶה הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת עִם הָאֲתוֹן.

כְּתִיב (שם כב ו) כִּי יִקְרָא קוֹן צְפוֹר לְפָנֶיךָ וְגו', תָּא
 חַוִּי, קוֹן: דָּא הוּא גּוֹפָא. בְּדַרְדְּךָ: דְּאֲזִיל
 בְּאוֹרְחֵין טָבִין. בְּכָל עֵץ: דָּא תוֹרָה, כְּמַה דְּאֵת
 אָמַר (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הוּא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ. אוּ עַל
 הָאָרֶץ: אֵלִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּאֵתְקִרוּן אָרֶץ, דְּמַלְמַד
 לְהוֹן אוֹרֵייתָא. אֶפְרוֹחִים: אֵלִין אֵינּוֹן נְעָרִים
 גְּדוֹלִים, דִּיתְעַפְקוֹן בְּאוֹרֵייתָא. אוּ בִיעִים: אֵלִין
 זְעִירִין, דִּיוֹלִיף לוֹן אֶלֶף בִּי"ת.

לשון הקודש

וְגו'. בא וראה, קוֹן – זה הוא הגוף. בְּדַרְדְּךָ – שהולך בְּדַרְכִים טובות. בְּכָל עֵץ – זו התורה, כמו שנאמר (משלי א) עֵץ חַיִּים הוּא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ. או על הָאָרֶץ – אלו הם יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ אָרֶץ, שְׁמַלְמַד אוֹתָם תוֹרָה. אֶפְרוֹחִים – אלו הם נְעָרִים גְּדוֹלִים שֶׁיִּתְעַפְקוּ בַתוֹרָה. או בִיעִים – אלו הַקְּטַנִּים שֶׁיִּלְמַד אוֹתָם אֶלֶף בִּי"ת.

וְעַל זֶה בְּלָעַם בְּזִה הַחֲמוֹר וּבְאִשְׁתּוֹ הָיָה מִתְנַבֵּא. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שם לד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, אֲבָל בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם קָם. וְכִי מְטוֹנָף מִן הַטְּנוּפֹת אַתָּה מְזִכִּיר עִם הַטְּהוֹר? אֵלָּא מֹשֶׁה בְּטַהֲרָה, וּבְלָעַם בְּטוֹמְאָה. וְעַל זֶה הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת עִם הָאֲתוֹן.
כְּתוֹב (שם כב) כִּי יִקְרָא קוֹן צְפוֹר לְפָנֶיךָ

וְהָאֵם רוֹבֵצֶת, אֵין אִם אֶלָּא תוֹרָה, הִדָּא הוּא
 דְּכִתְיִב, (שם א ח) וְאֵל תַּטּוּשׁ תּוֹרַת אֲמֹד. אִם
 תִּרְצֶה שְׂתַקַּח הַבְּנִים, שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם, וְאַחַר
 כֵּךְ וְאֶת הַבְּנִים תַּקַּח לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים.

דְּבַר אַחַר כִּי יִקְרָא, כְּמָה דְאֵת אָמֹר (ויקרא כו
 כא) וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי, וְהִלַּכְתִּי אִפְּ אֲנִי
 עִמָּכֶם בְּקָרִי. וְיִסְפְּתִי לְיִסְרָה אֶתְכֶם שְׁבַע עַל
 חַטָּאתֵיכֶם. מֵאֵן אִיהִי שְׁבַע, דָּא שְׂכִינְתָּא.

בְּדִרְךָ: דָּא קְבוּרַת רַחֵל, דְאִיהִי קְיַימָא בְּפִרְשַׁת
 דְּרָכִים, וַיִּבְשֹׂר לָהּ וַיִּנְחֶם לָהּ וְלֹא צְבִיאת
 לְקַבְּלָא תַנְחוּמִין, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב, (ירמיה לא יד) מֵאַנְהָ
 לְהַנְחֶם עַל בְּנֵיהָ. וּבְשָׁבִיל דְאֶזְלוּ עִמּוֹ בְּקָרִי, גְּלָהּ
 לְהוֹן, וּשְׂכִינְתָּא גְּלַתָּה עִמָּהוֹן.

בְּכָל עֵץ: דָּא יְרִיחוֹ. אוֹ עַל הָאָרְצִין: דָּא יְרוּשָׁלַם.
 אֶפְרוּחִים: אֵלִין כְּרוּבִים דְלַעִילָא. אוֹ בֵיצִים:

לשון הקודש

על חטאתיכם. מי היא שבע? זו השכינה.
 בְּדִרְךָ - זו קבורת רחל, שהיא עומדת
 בְּפִרְשַׁת דְּרָכִים. וַיִּבְשֹׂר לָהּ וַיִּנְחֶם אוֹתָהּ,
 וְלֹא רוֹצֶה לְקַבְּלָא תַנְחוּמִים. זְהוּ שְׂכִינְתוֹב
 (ירמיה לו) מֵאַנְהָ לְהַנְחֶם עַל בְּנֵיהָ. וּבְשָׁבִיל
 שְׁדִלְכוּ עִמּוֹ בְּקָרִי, הִגְלָה אוֹתָם, וּשְׂכִינְתָּה
 גְּלַתָּה עִמָּהֶם.

בְּכָל עֵץ - זֶה יְרִיחוֹ. אוֹ עַל הָאָרְצִין - זוֹ

וְהָאֵם רֹבֵצֶת - אֵין אִם אֶלָּא תוֹרָה, זְהוּ
 שְׂכִינְתוֹב (שם א ח) וְאֵל תַּטּוּשׁ תּוֹרַת אֲמֹד. אִם
 תִּרְצֶה שְׂתַקַּח הַבְּנִים, (דברים כב) שְׁלַח
 תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם, וְאַחַר כֵּךְ אֶת הַבְּנִים
 תַּקַּח לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים.

דְּבַר אַחַר כִּי יִקְרָא, כְּמֹ שְׂנַאֲמֹר (ויקרא כו
 כא) וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי, וְהִלַּכְתִּי אִפְּ אֲנִי
 עִמָּכֶם בְּקָרִי. וְיִסְפְּתִי לְיִסְרָה אֶתְכֶם שְׁבַע

אֵלֶיךָ בְּרוּבִים דְּלִתְתָּא. אֲנִי רַבְרַבִּי, וְאֲנִי זִוְטָרִי.
 וְהָאֵם רֹבְצַת עַל הָאֲפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים לֹא
 תִּקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים שְׁלִיחַ תְּשַׁלַּח אֶת
 הָאֵם. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחְהָ
 אִמְכֶם. וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִיטֵב לָךְ
 וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים, בְּשִׁבִיל דְּאִימָא אֲזֵלָא וּמְנַדְדָּא
 מְגוּזְלָהּ וּמְקִינָהּ. וְדָא גְרִים לָךְ אָרִיכוּ דְאֲנַפִּין, שִׁית
 יוֹמִין דְּלְעֵילָא, דִּירְחֶמוּ עַל עֲלֻמָּא. הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (שמות לד ו) ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרָךְ אַפִּים
 וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת. וְאָרִיךְ רִוְגָא מִן אַפִּין דְּאִסְתַּלְקוּ
 בְּחֻבִיחוּן דִּישְׂרָאֵל. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם לג כג) וְרָאִיתָ
 אֶת אַחֲרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ.

דוֹדֵי יָרֵד לְגַנּוּ לְעֲרֻגוֹת הַבְּשָׂם לְרַעוֹת בְּנָנִים
 וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים (שה"ש ו ב). תָּא חֲזִי, כָּל

לשון הקודש

וּמְקַנָּה. וְזֶה גִּרְם לָךְ אָרִיכוֹת אַפִּים,
 שְׁשַׁת הַיָּמִים שְׁלַמְעָלָה, שִׁירְחֶמוּ עַל
 הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות לד) ה' ה' אֵל
 רַחוּם וְחַנוּן אֲרָךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת.
 וּמְאָרִיךְ הָרְגוּ מֵהַבָּנִים, שֶׁהִסְתַּלְקוּ
 בְּעוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם
 א) וְרָאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ.

דוֹדֵי יָרֵד לְגַנּוּ לְעֲרֻגוֹת הַבְּשָׂם לְרַעוֹת
 בְּנָנִים וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים (שיר ו). בָּא וְרָאֵה,

יְרוּשָׁלַיִם. אֲפְרוּחִים - אֵלֶיךָ הַבְּרוּבִים
 שְׁלַמְעָלָה. אוֹ בִיצִים - אֵלֶיךָ הַבְּרוּבִים
 שְׁלַמְעָלָה. פָּנִים גְּדוֹלוֹת וּפְנִים קְטַנוֹת.

וְהָאֵם רֹבְצַת עַל הָאֲפְרוּחִים אוֹ עַל
 הַבִּיצִים לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים שְׁלִיחַ
 תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה א)
 וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחְהָ אִמְכֶם. וְאֵת הַבָּנִים
 תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים,
 בְּשִׁבִיל שֶׁהָאֵם הוֹלֶכֶת וְנוֹדְדַת מְגוּזְלָהּ

הַשִּׁירִים קֹדֶשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. בְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחַת לַיהוָה לְקוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא, וְאוֹמֶרֶת
דוּדֵי. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם ה' ט) דוּדֵי צַח וְאָדוּם.

תָּא תַּזִּי, בְּשַׁעְתָּא דִּיהָא פְּלַגוּת לִילִיא. אִיתְעַר
שְׁלַהוּבָא חָדָא, וַיַּעֲזֹל תְּחִילָת גְּדַפֵּי דְתִרְנַנְגוּלָא,
וְקִאֲרִי. וּבְהַהוּא שַׁעְתָּא, קוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא יָרַד אֶל
גִּנּוּ, דְּאִיהוּ גִּן עֵדֵן עֵילָאָה, דְּאִית לִיהוּ לְקוֹדֶשׁא
בְּרוּךְ הוּא. וּבְהַהוּא שַׁעְתָּא אִתְעַר תִּרְנַנְגוּלָא
דְּלַעִילָא, וְאָמַר, קוּמוּ כָּל אֵינּוֹן דְּשִׁינְתָּא בְּחוּרֵיהוֹן,
הָא שַׁעְתָּא אִיהִי לְאַתְחַבְּרָא אִילְתָּא בְּבַעֲלָהּ. זַכָּאָה
אִיהוּ כָּל פֶּר נֶשׁ דִּיקוּם בְּפַלְגוּת לִילִיא לְאַתְעַסְקָא
בְּאוּרֵייתָא. דְּקוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא וְכָל צְדִיקֵי
אַצִּיתוּ לְקַלְיָה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם ח' יג) הַיּוֹשֵׁבֶת
בְּגַנִּים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי.

לשון הקודש

וּבְאוֹתָהּ שַׁעָה מִתְעוֹרַר תִּרְנַנְגוּל שֶׁל
מַעֲלָה, וְאוֹמֵר: קוּמוּ כָּל אוֹתָם שֶׁשֶׁנָּה
בְּחוּרֵיהֶם, הִנֵּה הַשַּׁעָה הִיא לְחַבְרָה אֵילַת
עִם בַּעֲלָהּ. אֲשֶׁרֵינוּ כָּל אָדָם שֶׁיִּקְוֶם
בְּחַצוֹת הַלֵּילָה לְהַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה,
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב הַיּוֹשֵׁבֶת
בְּגַנִּים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי

(שם ח).

כָּל הַשִּׁירִים קֹדֶשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קֹדֶשׁ
קִדְשִׁים. בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחַת אֶת
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאוֹמֶרֶת דוּדֵי. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב (שם ה' ט) דוּדֵי צַח וְאָדוּם.

בַּא וְרָאָה, בְּשַׁעָה שְׁמַנִּיעַ חַצוֹת הַלֵּילָה,
מִתְעוֹרַרֶת שְׁלֵהֶבֶת אַחַת וְנִבְנֶסֶת תַּחַת
בְּנַפְי תִּרְנַנְגוּל, וְקוֹרָא. וּבְאוֹתָהּ הַשַּׁעָה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יָרַד אֶל גִּנּוּ, שְׁהִיא גִּן
הָעֵדֵן הַעֲלִיּוֹן שֶׁנִּשׁ לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וּבְהֵאֵי שַׁעְתָּא, מֵאֵן דְּאֲתַעְסַק בְּאוּרֵייתָא, אֵיתְרַק
עֲלֵיהּ חַד חוּטָא דְחֶסֶד. וּבְהֵאֵי שַׁעְתָּא,
קוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא יָרַד לְגַנּוּ. לְמִי יָרַד, לְעֲרוּגוֹת
הַבוּשָׁם. וּמֵאֵן אֵינוּן עֲרוּגוֹת הַבוּשָׁם, הָדָא הוּא
דְכִתְיב, (שמות ל כג) בְּשָׁמִים רֵאשׁ. וּמֵאֵן אֵינוּן, צְדִיקִים.

לְרַעוֹת בְּנִינִים, בְּגֵן עֵדֵן דְּלַעִילָא, וְגֵן עֵדֵן
דְּלַתְתָּא, דְּאֵיקְרִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעוֹלָם
הַבָּא. לְלִקּוּט שׁוֹשְׁבִים, מֵאֵן אֵינוּן שׁוֹשְׁבִים. אֲלֵין
צְדִיקֵי אֲתַעְסְקוּ בְּאוּרֵייתָא, וְאֵינוּן דְּמַרְחֲשֵׁן
אוּרֵייתָא בְּשִׁפּוֹתֵיהוּ. הָדָא הוּא דְכִתְיב, שׁוֹשְׁבִים,
אַל תִּקְרִי שׁוֹשְׁבִים, אֶלָּא שׁוֹשְׁבִים, שְׁאֵפִילוּ בְּקֶבֶר
רוּחַשׁוֹת תּוֹרָה.

אָמַר לֵיהּ, וְכִי לְאֵינוּן דְּאֲתַעְסְקוּן בְּאוּרֵייתָא
קָטִיל לֹון קוּדְם זְמַנְם, וְאֵינוּן צְדִיקִים דְּלֹא

לשון הקודש

וּבְשַׁעְתָּא הוּא, מִי שְׁמַתְעַסַק בַּתּוֹרָה, וְהָעוֹלָם הַבָּא. לְלִקּוּט שׁוֹשְׁבִים, מִי הֵם
מוֹרִיק עֲלֵיו חוּט אֶחָד שֶׁל חֶסֶד. וּבְשַׁעְתָּא
הוּא הַקּוּדְשׁ בְּרִידָא הוּא יָרַד לְגַנּוּ. לְמִי
יָרַד? לְעֲרוּגוֹת הַבוּשָׁם. וּמִי הֵם עֲרוּגוֹת
הַבוּשָׁם? זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (שמות ל) בְּשָׁמִים רֵאשׁ.
וּמִי הֵם? צְדִיקִים.

לְרַעוֹת בְּנִינִים – בְּגֵן הָעֵדֵן שְׁלַמְעֵלָה וְגֵן
הָעֵדֵן שְׁלַמְטָה, שְׁנִקְרָא הָעוֹלָם הַזֶּה

אָמַר לוֹ: וְכִי לְאוּתְם שְׁמַתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה
הוֹרַג אוּתְם קִדְם זְמַנְם, וְהֵם צְדִיקִים שְׁלֹא

חָבוּ. תָּא חַוִּי, יִרְבְּעִם בְּשַׁעְתָּא דִּהוּה יְנוּקָא, הוּה זַכָּאִי, וְלֹא הוּה לִיָּה חוּבָה, אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַלְאָךְ הַמּוֹת, זִיל וְאִיִּיתִי לְיִרְבְּעִם בֶּן נְבֻט.

בְּהֵהוּא שַׁעְתָּא אָמְרוּ מְלָאכֵי הַשָּׁרַת, (תהלים ח יב) ה' אֲדוּנְנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. מָה דְאִיתוּ שְׁמֶךָ אִיתוּ אֲדִיר בֵּיהּ, וְהוּא צְדִיק, אָנֹחַ לִיָּה, וְעַל זְכוּתָא דִּילִיָּה יִיִּיתִי שְׁפַע לְנָא. אָמַר לְחוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִי רַעוּא דִּילְכוּן דְאֶשְׁבוּק לִיָּה, אָנֹחַ שָׁבִיק לִיָּה.

וּבְתַר כֵּן נִפְק לְתַרְבוּת רַעָה, וְעָבִיד תְּרִי עֵגְלִי
דְּדַהֲבָא, וְחֲטָא וְהַחֲטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל. (דף נט
 א"ו) אָמַר לְחוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, תְּרִי כָּל שְׁפַע
 דִּהוּה יְהִיב לְכוּן, אֶתְהַפֵּךְ לְכוּן בְּזוּהֲמָא, לָא הוּה
 טַב לְכוּן דְתִיִּיתִי לִיָּה חֲטָא בְּשַׁעְתָּא דִּהוּה זַכָּאִי,

לשון הקודש

שפעה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אם רצונכם שאעזב אותי, אני עוזב אותי. ואחר כך יצא לתרבות רעה, ועשה שני עגלי זהב, וחטא והחטיא את ישראל. אמר להם הקדוש ברוך הוא: תרי כל השפעה שהיה נותן לכם, התהפך לכם לזוהמא. לא היה טוב לכם שהבאתיו לכאן בשעה שהיה זכאי, והיה מלמד

חטאו? בא וראה, בשעה שירבעם היה תינוק, היה זכאי, ולא היה לו חטא. אמר הקדוש ברוך הוא למלאך המות: לך ותביא את ירבעם בן נבט.

פְּאִוְתָהּ שַׁעָה אָמְרוּ מְלָאכֵי הַשָּׁרַת, (תהלים ח) ה' אֲדוּנְנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. מָה שְׁשֻׁמְךָ הוּא אֲדִיר בּוּ, וְהוּא צְדִיק - הֵנַח לוֹ, וְעַל זְכוּתוֹ יָבֹוא לְנוּ

וְהָיָה אֲוֹלֵיף לִיָּה מַטְטְרוֹן אֲוֵרִיתָא. בְּשַׁעֲתָא הֵהִיא,
פְּתַחוּ בְּלַחוּ וְאִמְרוּ, (תהלים קיט קלז) צְדִיק אֶתָּה ה' וַיִּשָּׂר
מִשְׁפָּטֶיךָ. וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא יֵרֵד לְגַנּוּ
לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים.

פְּתַח יְנוּקָא וְאִמַר, (מיכה ו ג) עַמִּי מָה עָשִׂיתִי לָךְ
וּמָה הִלְאֵתִיךָ עֲנֵה בִּי. קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא
בְּחִבּוּבוֹתָא דְאִית לִיָּה עִם יִשְׂרָאֵל, קָרָא לְהוֹן עַמִּי.
מָה עָשִׂיתִי לָךְ, לָמָּה עָשִׂיתִי לָךְ. אֵלָּא דִתְזַלּוֹן
לְבַתִּי כְּנִסְיוֹת וּלְבַתִּי מְדַרְשׁוֹת, וְתַסְהִידוּ בִּי דְאִנָּא
אֲחֵד, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ו ד) ה' אֲחֵד. הֲדָא הוּא
דְכְּתִיב עֲנֵה בִּי.

תַּסְהִידוּ דְאִנָּא חַד, וּמְתַעֲלָה עַל שְׂמָא דְמ"ב
תִּיבִין, דְאִינוּן בְּפַרְשַׁת קְרִיאַת שְׁמַע, מִן
וְאֶהְבֵּת עַד וְהָיָה. וְתַעֲבִידוּ לִיחֲדָא שְׁמִי עַלְיֻכוּ.
וְאִיהוּ שְׂמָא בְּדוּגְמָא שְׂמָא דְמ"ב שְׂמָחָן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לָמָּה עָשִׂיתִי לָךְ? אֵלָּא שְׂתַלְכוּ לְבַתִּי
כְּנִסְיוֹת וּלְבַתִּי מְדַרְשׁוֹת, וְתַעֲבִידוּ בִּי
שְׂאֵנִי אֲחֵד. זֶהוּ שְׂכָתוּב (דברים ו) ה' אֲחֵד.
זֶהוּ שְׂכָתוּב עֲנֵה בִּי.

תַּעֲבִידוּ שְׂאֵנִי אֲחֵד, וּמְתַעֲלָה עַל הַשֵּׁם
שֶׁל אַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם תִּבּוֹת, שְׁהֵם
בְּפַרְשַׁת קְרִיאַת שְׁמַע מִן וְאֶהְבֵּת עַד
וְהָיָה, וְתַעֲשׂוּ לִיחֵד שְׁמִי עֲלֵיכֶם. וְהוּא

אוֹתוֹ מַטְטְרוֹן תּוֹרָה! בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
פְּתַחוּ בְּלָם וְאִמְרוּ, (תהלים קיט) צְדִיק אֶתָּה
ה' וַיִּשָּׂר מִשְׁפָּטֶיךָ. וְעַל זֶה הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא יֵרֵד לְגַנּוּ לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים.

פְּתַח הַתִּינוּק וְאִמַר, (מיכה ו) עַמִּי מָה
עָשִׂיתִי לָךְ וּמָה הִלְאֵתִיךָ עֲנֵה בִּי. הַקּוּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא, בְּחִבּוּבוֹת שְׁיֵשׁ לוֹ עִם
יִשְׂרָאֵל, קָרָא לְהֵם: עַמִּי, מָה עָשִׂיתִי לָךְ?

וּבִשְׂמָא דְשַׁבְּעִין וְתֵרִין תִּיבִין, דְּאִית בְּפִרְשַׁת
 קְרִית שְׁמַע, מִן וְהָהּ עַד וְשִׁמְתָם.
 וּבִשְׂמָא דְחֲמִשִּׁין תִּיבִין, מִן וְשִׁמְתָם עַד סוּף
 פִּרְשַׁתָּא, כְּחוּשְׁבֹן שְׁעָרֵי בִּינָה. וּבִשְׂמָא דְשַׁבְּעִין
 וְתֵרִין, מִן וַיֹּאמֶר עַד סוּף הַפִּרְשָׁה.

וְאִינֹן אַרְבַּע פִּרְשֵׁיין, עִם תְּרִיסַר תִּיבִין דְּאִית
 בְּקִרְיַת שְׁמַע, (תֵּרִין וְחִדְרִין) עֵילְאִין, יִתְעַבְדוּ
 כְּלָהוּ מְאֵתָן וְאַרְבַּעִין וְתִמְנִיא, כְּחוּשְׁבֹן מְאֵתִים וְשִׁמְנָה
 וְאַרְבַּעִים אִבְרִים. וְכָל אֵינֶשׁ דִּיקְרֵי קְרִית שְׁמַע כְּדָקָא
 יֵאוּת, כָּל תִּיבָה וְתִיבָה מִשְׁפִּיעַ בְּכָל אִבְר וְאִבְר
 דִּילִיהּ. וְאִי אֵינֶשׁ לָא יְקָרֵי קְרִית שְׁמַע בִּימְמָא
 וּבִלְיָא, כָּל אִבְר וְאִבְר דִּילִיהּ יִתְמַלִּי מִן רוּחַ רָעָה,
 וּמְכַל מַלְיָן וּמְרַעִין בִּישׁוּן דְּעֵלְמָא.

לשון הקודש

עליונים, ועשו כלם מאתים וארבעים
 ושמונה, כחשבון מאתים ארבעים
 ושמונה איברים. וכל איש שיקרא
 קריאת שמע פראוי, כל תבה ותבה
 משפיעה בכל איבר ואיבר שלו. ואם
 האיש לא יקרא קריאת שמע פיוס
 ובלילה, כל איבר ואיבר שלו יתמלא
 מרוח רעה, ומכל דברים ומחלות רעות
 של העולם.

השם בדגמת השם של ארבעים ושנים
 שמות.

ובשם של שבעים ושתיים תבות יש
 בפְּרֻשַׁת קְרִיַת שְׁמַע מִן וְהָהּ עַד
 וְשִׁמְתָם. ובשם של חמשים תבות מן
 וְשִׁמְתָם עַד סוּף הַפִּרְשָׁה, כְּחוּשְׁבֹן שְׁעָרֵי
 בִּינָה. ובשם של שבעים ושנים מן וַיֹּאמֶר
 עַד סוּף הַפִּרְשָׁה.

ואותן ארבע פְּרֻשִׁיּוֹת עִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
 תבות שֵׁישׁ בְּקִרְיַת שְׁמַע, (שני יחודים)

אָמַר יְנוּקָא, תְּלַת תַּיְבִין אֵינּוּן, דְּחֶסְרִין מִן קְרִית
שְׁמַע, מִן רמ"ח תַּיְבִין, וּבִמְה אֲשַׁתְּלִימוּ.
אָמַר, אֲנָא שְׁמַעְנָא מֵאַפָּא, עִם ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

פְּתַח סְבָא דִּינּוּקָא וְאָמַר, (קהלת ט יד) עִיר קְטַנָּה
וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט וּגּוֹ', וּמִצָּא בָּהּ יֶלֶד מְסַפֵּן
חָכָם וּגּוֹ'. תָּא חַזִּי, עִיר קְטַנָּה, דָּא תַּיְבַת נַח.
וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, אֵלּוּ אֲשַׁתּוּ וּבְנָיו וּנְשֵׁי בְנָיו,
וְחַיּוֹת וְעוֹפּוֹת וּבְהֵמוֹת. וּבָא אֵלֶיהָ מְלֶךְ גְּדוֹל וְסָבַב
אוֹתָהּ, זֶה יֵצֵר הָרַע. וּמִצָּא בָּהּ אִישׁ מְסַפֵּן וְחָכָם,
דָּא נַח. וּמַלְט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ.

סְתָרֵי תוֹרָה:

סְעוּדַתִּי דְשֶׁבֶת בְּכָל אֵינּוּן אוֹכְלוּסִין
עִילָאִין. (שמות טז כה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלוּהוּ
הַיּוֹם כִּי שֶׁבֶת הַיּוֹם לַיהוָה. הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ
בַשָּׂדֶה. תְּלַת זְמַנִּין הַיּוֹם, בְּחוֹשְׁבָן תְּלַת סְעוּדַתִּי,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֵלּוּ אֲשַׁתּוּ וּבְנָיו וּנְשֵׁי בְנָיו, וְחַיּוֹת וְעוֹפּוֹת
וּבְהֵמוֹת. וּבָא אֵלֶיהָ מְלֶךְ גְּדוֹל וְסָבַב
אוֹתָהּ – זֶה יֵצֵר הָרַע. וּמִצָּא בָּהּ אִישׁ
מְסַפֵּן וְחָכָם – זֶה נַח. וּמַלְט הוּא אֶת

הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ.

סְתָרֵי תוֹרָה

סְעוּדוֹת הַשֶּׁבֶת, בְּכָל אוֹתָם הַהֵמוֹנִים
הָעִילּוּנִים. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלוּהוּ הַיּוֹם כִּי

אָמַר הַתֵּינּוּק: שְׁלֹשׁ תַּבּוֹת הֵן שְׁחֶסְרוֹת
מִן מְאֵתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה הַתַּבּוֹת,
וּבִמְה נִשְׁלָמוֹת? אָמַר: אֲנִי שְׁמַעְתִּי
מֵאַפָּא, עִם ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

פְּתַח הַסְּבָא שֶׁל הַתֵּינּוּק וְאָמַר: (קהלת ט)
עִיר קְטַנָּה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט וּגּוֹ', וּמִצָּא
בָּהּ יֶלֶד מְסַפֵּן וְחָכָם וּגּוֹ'. בָּא וּרְאֵה, עִיר
קְטַנָּה – זוֹ תַבַּת נַח. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט –

דְּאֵתְקֵרִיאוּ עֵינֵי. וּמַהוּ עֵינֵי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה
 נח יג) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֵינֵי. (בראשית ב י) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן
 לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וּבְחֹשֶׁבֶן תִּלְת גְּלוּיֹת, שְׁאָמַר
 מֹשֶׁה בְּנִגְדֵן אֱהִי"ה אֱהִי"ה אֱהִי"ה תִלְת זְמַנִּין.

אַנָּא אֱהִיָּה עִמְכוֹן בְּגִלוּתָא קְדַמָּאָה, הֲדָא הוּא
 דְּאָמְרוּ, גְּלוּ לְמַצְרַיִם שְׂכִינָה עִמָּהֶם. וְאַנָּא
 אֱהִיָּה עִמְכוֹן בְּגִלוּתָא תְּנִינָא, הֲדָא הוּא דְּאָמְרוּ,
 גְּלוּ לְבָבֶל שְׂכִינָה עִמָּהֶם. וְאַנָּא אֱהִיָּה עִמְכוֹן
 בְּגִלוּתָא תְּלִיתָאָה, הֲדָא הוּא דְּאָמְרוּ, גְּלוּ לְיִוֹן
 שְׂכִינָה עִמָּהֶם. אֱהִיָּה רְבִיעָאָה לָא גִילָה לְהוֹן,
 אֱלָא (ישעיה ס כב) אֲנִי ה' בְּעַתָּה אֲחִישָׁנָה. זְכוּ אֲחִישָׁנָה,
 לָא זְכוּ בְּעַתָּה.

(אמר רבי פנחס, רצה הקדוש ברוד הוא לנסות את ישראל וכו').

לשון הקודש

וְאַנִּי אֱהִיָּה עִמְכֶם בְּגִלוּת הַשְּׁנִיָּה, זְהוּ
 שְׁאָמְרוּ, גְּלוּ לְבָבֶל – שְׂכִינָה עִמָּהֶם. וְאַנִּי
 אֱהִיָּה עִמְכֶם בְּגִלוּת הַשְּׁלִישִׁית, זְהוּ
 שְׁאָמְרוּ, גְּלוּ לְיִוֹן – שְׂכִינָה עִמָּהֶם. אֱהִיָּה
 רְבִיעִי לָא גִילָה לְהֶם, אֱלָא (ישעיה ס) אֲנִי ה'
 בְּעַתָּה אֲחִישָׁנָה. זְכוּ – אֲחִישָׁנָה, לָא זְכוּ
 – בְּעַתָּה.

(אמר רבי פנחס, רצה הקדוש ברוד הוא
 לנסות את ישראל וכו').

שַׁבַּת הַיּוֹם לְה'. הַיּוֹם לָא תִמְצָאָהוּ
 בְּשַׁרְדָּה. שְׁלֵשׁ פְּעֻמִּים הַיּוֹם, כְּחֹשֶׁבֶן
 שְׁלֵשׁ סְעוּדוֹת, שְׁנִקְרָאוּ עֵינֵי. וּמַהוּ עֵינֵי?
 זְהוּ שְׂכִינָתוֹב (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֵינֵי.
 (בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
 הַגֶּן. וּבְחֹשֶׁבֶן שְׁלֵשׁ גְּלוּיֹת שְׁאָמַר מֹשֶׁה
 בְּנִגְדֵן אֱהִי"ה אֱהִי"ה אֱהִי"ה שְׁלֵשׁ
 פְּעֻמִּים.

אַנִּי אֱהִיָּה עִמְכֶם בְּגִלוּת הַרְּאִשׁוֹנָה, זְהוּ
 שְׁאָמְרוּ, גְּלוּ לְמַצְרַיִם – שְׂכִינָה עִמָּהֶם.

תָּא תַּזִּי, אִם יָשִׁיבוּ לֹא נִשְׁאַרוּ בַּגְּלוּת יוֹם אֶחָד
 שְׁלָם. אָמַר לִיה בְּחֲשָׁאֵי, מַהוּ יוֹם אֶחָד, זֶהוּ
 שְׁאַמֵּר (בראשית כט ז) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסֶף
 הַמְּקַנָּה וְגו'. אִם תָּבוּ בְּתִיּוֹבְתָא, יֵצְאוּ לְזִמְן הַיּוֹם
 שְׁאַמֵּר הַנְּבִיא. וְאִם לָאוּ לֹא עֵת הָאֶסֶף הַמְּקַנָּה,
 הִשְׁקוּ הַצֵּאֵן וּלְכוּ רְעוּ. בְּסַפְרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא,
 אִם לָא תָּבוּ בְּתִיּוֹבְתָא, לָא יִפְקֹון עַד דִּישְׁתַּלִּים
 שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהו"ה.

דְּבַר אַחֲרֵי, יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְיוֹנָה, וְהַכְּנָפִים
 לְמַצּוֹת, כְּמוֹ בְּשַׁעָה שְׁהִיּוֹנָה יֵשׁ לָהּ בְּנַפְיָם,
 וְהַכְּנָפִים שְׁלִימִים, לֹא יֵשׁ עוֹף בְּעוֹלָם שְׂיִקְחָהּ. כִּךְ
 יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעָה שְׁהֵם שְׁלִמִים בְּמַצּוֹת, לֹא יֵשׁ בְּכָל
 הָעוֹלָם מִי שְׂיִוְכַל לָהֶם. כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּתוּב בְּפִרְשֵׁת
 בְּלָעָם (במדבר כג ח) מָה אֶקַּב לֹא קִבָּה אֵל וּמָה אֶזְעַם

לשון הקודש

יהו"ה.

דְּבַר אַחֲרֵי, יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְיוֹנָה,
 וְהַכְּנָפִים לְמַצּוֹת. כְּמוֹ בְּשַׁעָה שְׁהִיּוֹנָה יֵשׁ
 לָהּ בְּנַפְיָם וְהַכְּנָפִים שְׁלִמִים, לֹא יֵשׁ עוֹף
 בְּעוֹלָם שְׂיִקְחָהּ - כִּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעָה
 שְׁהֵם שְׁלִמִים בְּמַצּוֹת, לֹא יֵשׁ בְּכָל
 הָעוֹלָם מִי שְׂיִוְכַל לָהֶם. כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּתוּב
 בְּפִרְשֵׁת בְּלָעָם (במדבר כג ח) מָה אֶקַּב לֹא קִבָּה
 אֵל וּמָה אֶזְעַם לֹא זְעַם הוּא. וְאַחֲרֵי כִּךְ זָנּוּ

בַּא וְרָצָה, אִם יָשִׁיבוּ, לֹא נִשְׁאַרוּ בַּגְּלוּת
 יוֹם אֶחָד שְׁלָם. אָמַר לוֹ בְּחֲשָׁאֵי, מַהוּ יוֹם
 אֶחָד? זֶהוּ שְׁאַמֵּר (בראשית כט ז) הֵן עוֹד הַיּוֹם
 גְּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסֶף הַמְּקַנָּה וְגו'. אִם שָׁבוּ
 בְּתִשּׁוּבָה, יֵצְאוּ לְזִמְן הַיּוֹם שְׁאַמֵּר הַנְּבִיא.
 וְאִם לֹא עֵת הָאֶסֶף הַמְּקַנָּה, הִשְׁקוּ הַצֵּאֵן
 וּלְכוּ רְעוּ. בְּסַפְרָא שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא,
 אִם לֹא שָׁבוּ בְּתִשּׁוּבָה, לֹא יֵצְאוּ עַד
 שִׁישְׁתַּלֵּם שְׁמוֹ שֶׁל הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא

לֹא זָעַם ה'. וְאַחַר כֵּן זָנּוּ אַחְרֵי אֱלֹהֵיהֶם, וַיִּתֵּר אַף
ה' בָּהֶם.

וְעַל דָּא (במדבר טו לט) וְלֹא תִתּוּרוּ אַחְרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחְרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחְרֵיהֶם.
וּמָהוּ אַחְרֵי לְבַבְכֶם וְאַחְרֵי עֵינֵיכֶם. זָהוּ (בראשית ו ה) רַק
רַע כָּל הַיּוֹם, (משלי כ יד) וְזָהוּ רַע רַע יֹאמֵר וּגו'.

וְעַל דָּא (שמות לג כג) וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲזָרֵי. הֲדָא הוּא
דְכִתְיב, (איכה ב ג) הַשִּׁיב אַחֲזָר יְמִינוּ.

וְכִתְיב (דברים לב כ) אֶסְתִּירָה פָּנַי מֵהֶם אֲרֹאֶה מַה
אַחְרֵיהֶם וּגו'. וְעַל דָּא בְּשַׁעַה שִׁישְׂרָאֵל הָיוּ בְּלִב
שָׁלֵם לְפָנַי ה', מַה הָיָה. (דברים ה ד) פָּנִים בְּפָנִים דְּפָר
ה'. (וְאִם לָאוּ, בְּסִטְרָא דְאַחֲזָרִים). וְזָהוּ הָעֲרִיזוֹת. הֲדָא הוּא
דְכִתְיב, (ויקרא יח ז) עֲרֹזֹת אַבְיָד וְעֲרֹזֹת אַמְּדָּ לֹא תִגְלֶה.

וַיֵּשׁ אַחֲזָר מִן קְדוּשָׁה. הֲדָא הוּא דְכִתְיב, (הושע יא
י) אַחְרֵי ה' יִלְכּוּ כְּאַרְיֵה יִשָּׂאָנָּ. וְאַתְקַרֵּי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

(דברים לב) אֶסְתִּירָה פָּנַי מֵהֶם אֲרֹאֶה מַה
אַחְרֵיהֶם וּגו'. וְעַל זֶה בְּשַׁעַה שִׁישְׂרָאֵל הָיוּ
בְּלִב שָׁלֵם לְפָנַי ה', מַה הָיָה? (דברים ה) פָּנִים
בְּפָנִים דְּפָר ה'. (וְאִם לֹא - בְּצֵד הָאַחֲזָרִים) וְזָה
הָעֲרִיזוֹת. זָהוּ שְׂכָתוֹב (ויקרא יח) עֲרֹזֹת אַבְיָד
וְעֲרֹזֹת אַמְּדָּ לֹא תִגְלֶה.

וַיֵּשׁ אַחֲזָר מִן קְדוּשָׁה. זָהוּ שְׂכָתוֹב (הושע יא)
אַחְרֵי ה' יִלְכּוּ כְּאַרְיֵה יִשָּׂאָנָּ. וְנִקְרָא פָּנִים

אַחְרֵי אֱלֹהֵיהֶם, וַיִּתֵּר אַף ה' בָּהֶם.
וְעַל זֶה (במדבר טו) וְלֹא תִתּוּרוּ אַחְרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחְרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים
אַחְרֵיהֶם. וּמָהוּ אַחְרֵי לְבַבְכֶם וְאַחְרֵי
עֵינֵיכֶם? זָהוּ (בראשית ו) רַק רַע כָּל הַיּוֹם, וְזָהוּ
(משלי כ) רַע רַע יֹאמֵר וּגו'.

וְעַל זֶה (שמות לג) וְרֵאִיתָ אֶת אַחְרֵי. זָהוּ
שְׂכָתוֹב (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲזָר יְמִינוּ. וְכִתְיֹב

פָּנִים לְגַבִּי מִטָּה, וְאַחֹר לְגַבִּי מֵעֵלָה. וְאַתְּקָרִי חוֹל
לְגַבִּי מֵעֵלָה, וְקוֹדֵשׁ לְגַבִּי מִטָּה.

וְזֶה בִקְשׁ מֹשֶׁה לַיָּדַע, זֶה שֶׁהָיָה פָּנִים לְגַבִּי
מֵעֵלָה. וְאָמַר לַיהוָה, (שמות לג כ) כִּי לֹא יֵרְאֵנִי
הָאָדָם וְחִי. וְאַחֵר כִּד בִּקְשׁ שְׂיִתֵּן נִשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל
מִן הַפָּנִים שֶׁהֵם לְמִטָּה, וְנִקְרְאוּ אַחֲרֵי־לְגַבִּי
מֵעֵלָה. וְאָמַר לַיהוָה, (שם כג) וְרָאִיתָ אֶת אַחֲרָי. אַתָּה
תִּרְאֶה וְהֵם לֹא יֵרְאוּ. הֲרִי תִבִּין שֶׁהָיָה לְגַבִּי
אַחֹר, וּלְגַבִּי יִשְׂרָאֵל פָּנִים. וְעַל זֶה אָמַר לֹא יֵרְאוּ,
וְלֹא אָמַר לֹא תִרְאֶה.

תָּא חַיִּי, בְּחֻבָּא דְאָדָם קְדָמָתָה, אֲבָדוּ הַפָּנִים
עֵילָאִין. וּבְחֻבָּא דְעֵגֹל, פָּנִים תַּתְּאִין, דְאַתְּקָרִי
אַחֹר לְגַבִּי עֵילָא. וּבְכָל גְלוּת וְגְלוּת אֲבָדוּ. וְאִיהוּ
רְזָא רַבְרָבָא, וְכָל דָּא נִרְמֹז בְּשֵׁם יְהו"ה. י', פָּנִים

לשון הקודש

יֵרְאוּ. הֲרִי תִבִּין שֶׁהָיָה לְגַבִּי אַחֹר,
וּלְגַבִּי יִשְׂרָאֵל פָּנִים. וְעַל זֶה אָמַר לֹא
יֵרְאוּ, וְלֹא אָמַר לֹא תִרְאֶה.

בֹּא וּרְאֵה, בְּחֻבָּא אָדָם הִרְאֵשׁוֹן אֲבָדוּ
הַפָּנִים הַעֲלִיּוֹנִים, וּבְחֻבָּא הַעֲגֹל הַפָּנִים
הַתַּתְּוֹנִים, שֶׁנִּקְרְאוּ אַחֹר כְּלָפִי
מֵעֵלָה. וּבְכָל גְלוּת וְגְלוּת אֲבָדוּ. וְהוּא סוּד
גְדוֹל, וְכָל זֶה נִרְמֹז בְּשֵׁם יְהו"ה. י' – פָּנִים

כְּלָפִי מִטָּה, וְאַחֹר כְּלָפִי מֵעֵלָה. וְנִקְרְאָ
חֹל כְּלָפִי מֵעֵלָה, וְקוֹדֵשׁ כְּלָפִי מִטָּה.

וְזֶה בִקְשׁ מֹשֶׁה לַיָּדַע, זֶה שֶׁהָיָה פָּנִים
לְגַבִּי מֵעֵלָה, וְאָמַר לוֹ, (שמות לג כ) כִּי לֹא
יֵרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וְאַחֵר כִּד בִּקְשׁ שְׂיִתֵּן
נִשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל מִן הַפָּנִים שֶׁהֵם לְמִטָּה,
וְנִקְרְאוּ אַחֲרֵי־לְגַבִּי מֵעֵלָה. וְאָמַר לוֹ
וְרָאִיתָ אֶת אַחֲרָי. אַתָּה תִרְאֶה וְהֵם לֹא

עֵילָאִין. ה', אַחֹר לְגַבֵּי י', וּפְנִים לְגַבֵּי ו'. ו', אַחֹר
לְגַבֵּי ה' עֵילָאָה, וּפְנִים לְגַבֵּי ה' תַּתְּאָה. ה', אַחֹר
לְגַבֵּי ו', וּפְנִים לְגַבֵּי רָזָא דְלַתְתָּא.

וּמֵאֵי אִיהוּ יְהוּ"ה, דְּאֲתַקְרִי אַחֹר לְגַבֵּי יְהוּ"ה
דְּלְעֵילָא, וְדָא הַמְּבַדִּיל (דף נט ע"ב) בֵּין הַקֹּדֶשׁ
וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים. יְהוּ"ה דְּלְעֵילָא, אָדָם עֵילָאָה.
יְהוּ"ה דְּלַתְתָּא, אָדָם תַּנְיִנָּא. וְאִית אָדָם דְּאִיהוּ
תְּלִיתָאָה, דְּאֲקָרִי אַחֹר, לְגַבֵּי שְׂמָא תַּנְיִנָּא. וְשְׂמָא
תַּנְיִנָּא אִיהוּ פְּנִים לְגַבֵּי דָא. וְדָא הוּא הַמְּבַדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחֹל. וְאֵינוֹן תְּלַת, בְּחוּשְׁבֵּן אֶהְיָ"ה אֶהְיָ"ה
אֶהְיָ"ה תְּלַת זְמַנִּין.

דְּבַר אַחַר וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלְוּהוּ הַיּוֹם כִּי שֶׁבֶת
הַיּוֹם לַה' הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ בַשָּׂדֶה. הַאִי
קָרָא אוֹקְמוּהָ תְּבַרְיָא, תְּחוֹת כַּפְתּוֹר עֵילָאָה, כַּפְתּוֹר

לשון הקודש

אָדָם שְׁהוּא שְׁלִישִׁי, שְׁנַקְרָא אַחֹר לְגַבֵּי
הַשֵּׁם הַשְּׁנִי, וְהַשֵּׁם הַשְּׁנִי הוּא פְּנִים לְגַבֵּי
זֶה. וְזֶהוּ הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל. וְהֵם
שְׁלֹשׁ בְּחוּשְׁבֵּן אֶהְיָ"ה אֶהְיָ"ה אֶהְיָ"ה
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים.

דְּבַר אַחַר, (שְׁמוֹת טו) וַיֹּאמֶר ה' אֲכַלְוּהוּ הַיּוֹם
כִּי שֶׁבֶת הַיּוֹם לַה' הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ
בַשָּׂדֶה. הַפְּסוּק הַזֶּה פִּרְשׂוּהוּ הַחֲבֵרִים,

עֵלְיוֹנִים. ה' – אַחֹר לְגַבֵּי י', וּפְנִים לְגַבֵּי
ו'. ו' אַחֹר לְגַבֵּי ה' הָעֵלְיוֹנָה, וּפְנִים לְגַבֵּי
ה' הַתְּתוֹנָה. ה' אַחֹר לְגַבֵּי ו', וּפְנִים
לְגַבֵּי הַסּוּד שְׁלַמְטָה.

וּמִחוּ יְהוּ"ה, שְׁנַקְרָא אַחֹר לְגַבֵּי יְהוּ"ה
שְׁלַמְעֵלָה, וְזֶה הַמְּבַדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין
קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים. יְהוּ"ה שְׁלַמְעֵלָה – אָדָם
הָעֵלְיוֹן. יְהוּ"ה שְׁלַמְטָה – אָדָם שְׁנִי. וְיֵשׁ

דִּי מְמַנָּא בְּעֵשְׂרִין וּתְרִין אַתְוּוּן. בְּעִיזְקָא דְלַעִילָא,
 לְקַטִּין תְּרִין סְטָרִין, חַד עִיזְקָא. וְתַחֲוֵא עִיזְקָא אִיהוּ
 בְּרִיבּוּעָא לְאַרְבַּע סְטָרֵי עָלְמָא.

אַחֲרֵי־דֵן הָאֵי עִיזְקָא מֵהָאֵי סְטָרָא וּמֵהָאֵי סְטָרָא,
 דָּא לְיַמִּינָא, וְדָא לְשְׂמָאלָא. תַּחֲוֵא
 דְיַמִּינָא סְלָקָא בְּרִישָׁא, וְכַד אִיהוּ זְקָפָא, נָטִיל עֲמִיה
 שִׁית מָאָה אֶלְפֵי גּוּבְרִין גּוּבְרִין, אַחֲרֵי־דֵן סִיפִין עַל
 יָרְכִין. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, ^(שמות יב לו) כָּשֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי
 רַגְלֵי הַגּוֹבְרִים לְבַד מִטָּף. וְתַחֲוֵא דְשְׂמָאלָא סְלָקָא
 לְבַתֵּר כֵּן, וְכַד אִיהוּ זְקָפָא, נָטִיל עֲמִיה שִׁית מָאָה
 אֶלְפֵי מְאֵרֵי דְגַבְדִּין, אַנְפִּין דְּרַחֲמֵי. וּמִתְחַלְפִין
 דְיַמִּינָא בְּשְׂמָאלָא, וְדְשְׂמָאלָא בְּיַמִּינָא.

זְקָפָאן לַעִילָא, עַד דְּמֵאטוּ לְחַד בְּהֵנָּא, דְּגַלִּי
 מִיזְמָא דְאַתְבְּרֵי עָלְמָא. כַּד מָטוּ תַּמָּן,

לשון הקודש

אַחֲרֵי־דֵן חֲרָבוֹת עַל הַיָּרְכִין. זֶהוּ שְׂכַתּוּב
^(שמות יב) כָּשֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי רַגְלֵי הַגּוֹבְרִים
 לְבַד מִטָּף. וְאוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׂמָאל עוֹלָה אַחֲרֵי
 כֵּן, וְכִשְׁהוּא זּוֹקֵף, נָטִיל עִמּוֹ שֶׁשׁ מֵאוֹת
 אֶלְפֵי בְּעֵלֵי כְּנָפִים, פְּנֵי הַרַחֲמִים.
 וּמִתְחַלְפִים שֶׁל הַיָּמִין בְּשְׂמָאל, וְשֶׁל
 הַשְּׂמָאל בְּיָמִין.

זּוֹקְפִים לְמַעְלָה, עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְכַהֵן
 אַחֲרֵי, שְׁנֵלָה מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הַעוֹלָם.

תַּחַת כְּפַתּוֹר הַעֲלִיּוֹן, הַכְּפַתּוֹר שְׂמָמְנָה
 בְּכ"ב הָאוֹתִיּוֹת. בְּטַבַּעַת שְׂלֻמְעָלָה
 לּוֹקְטִים שְׁנֵי אֲדָדִים, אַחַת טַבַּעַת. וְאוֹתָהּ
 הַטַּבַּעַת הִיא בְּרִבּוּעַת לְאַרְבַּעַת אֲדָדֵי
 הָעוֹלָם.

אַחֲרֵי־כֵן הַטַּבַּעַת הַזֶּה מֵהַצֵּד הַזֶּה וּמֵהַצֵּד
 הַזֶּה, זֶה לְיָמִין וְזֶה לְשְׂמָאל. אוֹתוֹ שֶׁל
 הַיָּמִין עוֹלָה בְּרִישׁ, וְכִשְׁהוּא זּוֹקֵף, נָטִיל
 עִמּוֹ שֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי גּוֹבְרִים גּוֹבְרִים,